

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **J. Ch., nar. X.,** bytem T., Sch. 1834, zastoupen JUDr. Karlem Vondrákem, obecným zmocněncem, se sídlem Teplice, ul. 28. října 1013/13, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství Policie hl. m. Prahy,** se sídlem Praha 4, Kongresová 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ředitele Krajského ředitelství Policie hl. m. Prahy ve věcech služebního poměru ze dne 24. 1. 2011, č. j. 39/2011,

T a k t o:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se včas podanou žalobou dne 8. 4. 2011 domáhal u Městského soudu v Praze určení platnosti rozhodnutí ředitele Krajského ředitelství Policie hl. m. Prahy ve věcech služebního poměru ze dne 24. 1. 2011, č. j. 39/2011, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí ředitele obvodního ředitelství policie Praha III ve věcech služebního poměru ze dne 11. 11. 2010, č. j. 1618/2010, jímž byl bývalému prap. J. Ch. služební poměr ukončen dnem doručení rozhodnutí, tj. dnem 16. 11. 2010.

Rozhodnutím ředitele obvodního ředitelství policie Praha III ve věcech služebního poměru ze dne 11. 11. 2010 byl inspektor praporčík J. Ch. propuštěn ze služebního poměru příslušníka Policie České republiky podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

V odůvodnění služební funkcionář uvedl, že na základě usnesení Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 ze dne 29. 9. 2010, sp. zn. O SV 30/2010, bylo s prap. J.Ch. zahájeno trestní stíhání pro trestný čin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku a podvodu podle § 209 odst. 1 trestního zákoníku v jednočinném souběhu spáchaného formou spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku, kterého se měl dopustit tím, že společně s nprap.. M. S.:

- Dne 7. 6. 2010 v cca 18:55 hod. během výkonu služby ve služebním obvodu Obvodního ředitelství Policie Praha III zastavili společně služebním vozem zn. Škoda Octavia, v stříbrném barevném provedení PČR, rz. X, v Praze 9 – Černý Most, ul. Chlumecká, motorové vozidlo tov. zn. Alfa Romeo, řízené K.V., kterou úmyslně uvedli v omyl tím, že bez jakéhokoliv technického zařízení ji přesvědčili o skutečnosti, že se dopustila přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích z důvodu překročení nejvyšší povolené rychlosti o 40 km/hod. a hrozí jí pokuta ve výši 5.000 až 10.000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku, přičemž ji nepravdivě tvrdili, že jela rychlostí 92 km/hod. a na místě jí uložili pokutu ve výši 500 Kč, kterou jmenovaná zaplatila na místě, avšak policisté jí nevystavili žádné pokutové bloky a ani nezaslali příslušnému úřadu oznámení o uložení blokové pokuty. Finanční hotovost si ponechali pro svoji potřebu.
- Téhož dne 7. 6. 2010 v cca 19:15 hod. během výkonu služby ve služebním obvodu Obvodního ředitelství Policie Praha III zastavili společně služebním vozem zn. Škoda Octavia, v stříbrném barevném provedení PČR, rz. X., v Praze 9 – Černý Most, ul. Chlumecká, motorové vozidlo tov. zn. Hyundai i30, řízené Z.K., kterého úmyslně uvedli v omyl tím, že bez jakéhokoliv technického zařízení ho přesvědčili o skutečnosti, že se dopustil přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích z důvodu překročení nejvyšší povolené rychlosti o 40 km/hod. a hrozí mu pokuta ve výši 5.000 až 10.000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku, přičemž mu nepravdivě tvrdili, že jel rychlostí 94 km/hod. a na místě mu uložili pokutu ve výši 2.000 Kč, kterou jmenovaný zaplatil na místě, avšak policisté mu nevystavili žádné pokutové bloky a ani nezaslali příslušnému úřadu oznámení o uložení blokové pokuty. Finanční hotovost si ponechali pro svoji potřebu.
- Dále dne 15. 6. 2010 v cca 16:04 hod. během výkonu služby ve služebním obvodu Obvodního ředitelství Policie Praha III zastavili společně služebním vozem zn. Škoda Octavia, v stříbrném barevném provedení PČR, rz. X., v Praze 9 – Černý Most, ul. Chlumecká, motorové vozidlo tov. zn. BMW 318 D, řízené M.B., kterého úmyslně uvedli v omyl tím, že bez jakéhokoliv technického zařízení ho přesvědčili o skutečnosti, že se dopustil přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích z důvodu překročení nejvyšší povolené rychlosti o 40 km/hod. a hrozí mu pokuta ve výši 5.000 až 10.000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku, přičemž mu nepravdivě tvrdili, že jel rychlostí 96 km/hod. a na místě mu uložili pokutu ve výši 4.000 Kč, kterou jmenovaný zaplatil na místě, avšak policisté mu nevystavili žádné pokutové bloky a ani nezaslali příslušnému úřadu oznámení o uložení blokové pokuty. Finanční hotovost si ponechali pro svoji potřebu.
- Dále dne 30. 6. 2010 v cca 19:11 hod. během výkonu služby ve služebním obvodu Obvodního ředitelství Policie Praha III zastavili společně služebním vozem zn. Škoda Octavia, v stříbrném barevném provedení PČR, rz. X., v Praze 9 – Černý Most, ul. Chlumecká, motorové vozidlo tov. zn. BMW 530 D, řízené M.D., kterého úmyslně uvedli v omyl tím, že bez jakéhokoliv technického zařízení ho přesvědčili o skutečnosti, že se dopustil přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích z důvodu překročení nejvyšší povolené rychlosti o 40

km/hod. a hrozí mu pokuta ve výši 5.000 až 10.000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku, přičemž mu nepravdivě tvrdili, že jel rychlostí 94 km/hod. a na místě mu uložili pokutu ve výši 4.000 Kč, kterou jmenovaný zaplatil na místě, avšak policisté mu nevystavili žádné pokutové bloky a ani nezaslali příslušnému úřadu oznámení o uložení blokové pokuty. Finanční hotovost si ponechali pro svoji potřebu.

- Dále dne 23. 9. 2010 v cca 14:28 hod. během výkonu služby ve služebním obvodu Obvodního ředitelství Policie Praha III zastavili společně služebním vozem zn. Škoda Octavia, v stříbrném barevném provedení PČR, rz. X., v Praze 9 – Černý Most, ul. Chlumecká, motorové vozidlo tov. zn. Škoda Octavia Combi, řízené L.F, kterého úmyslně uvedli v omyl tím, že bez jakéhokoliv technického zařízení ho přesvědčili o skutečnosti, že se dopustil přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích z důvodu překročení nejvyšší povolené rychlosti o 40 km/hod. a hrozí mu pokuta ve výši 5.000 až 10.000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku, přičemž mu nepravdivě tvrdili, že jel rychlostí 94 km/hod. a bude mu zabaven řidičský průkaz. Řidič po předložení vyžádaných dokladů, sdělil, že pokud je to tak přijde i o živnostenský list a zeptal se, zda by mu nepomohlo zavolat známého policistu na lince 158 v Praze 8 Ďáblicích. Na základě této informace mu policisté vrátili doklady a jedním z nich mu bylo sděleno, že je poslední koho dnes budou kontrolovat, a že má odjet. Následně prap. J.Ch. vypsál nacionále řidiče do svých pokutových bloků, kde uvedl, že kontrolovanému řidiči uložil pokutu ve výši 500 Kč, za přestupek jízda bez povinné výbavy, čímž oba společně jako úřední osoby, které v úmyslu opatřit sobě neoprávněný prospěch, překročili svou pravomoc a pokusili se obohatit tím, že uvedli někoho v omyl a mohli pak způsobit na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou.

Služební funkcionář konstatoval, že prap. J.Ch. se svým jednáním dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je neslučitelné s postavením policisty ve společnosti, diskredituje dobré jméno Policie České republiky jako garanta bezpečnosti občanů, čímž je tedy toto jednání způsobilé ohrozit dobrou pověst Policie České republiky. Jeho jednání je zvláště závažné porušení služebního slibu a jeho další ponechání ve služebním poměru by ještě prohloubilo negativní dopady. Tímto svým jednáním policista porušil služební slib, jehož znění je uvedeno v § 17 odst. 3 zákona o služebním poměru s přihlédnutím k § 221 téhož zákona.

Žalobou napadeným rozhodnutím ředitele Krajského ředitelství Policie hl. m. Prahy ve věcech služebního poměru ze dne 24. 1. 2011 bylo zamítnuto odvolání žalobce a žalovaný správní orgán se v něm postupně vypořádal s odvolacími námitkami.

Žalobce se svým podáním domáhal zrušení napadeného rozhodnutí z důvodu nezákonnosti. Namítal, že žalovaný zaujal nesprávné právní stanovisko, když nerespektoval ústavní zásadu presumpce nevin, neboť v době rozhodování nebylo o trestním stíhání pravomocně rozhodnuto.

Žalobce dále namítal, že nebylo zdokumentováno porušení služebního slibu a poukazoval na sdělení obvinění ze dne 29. 9. 2010 a ze dne 19. 10. 2010.

Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření ze dne 20. 6. 2011 navrhl žalobu zamítnout a odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Poukázal na to, že žalobce složil služební

přísahu dne 1. 6. 2006 v den nástupu do služebního poměru k Policii České republiky. Podle § 221 zákona o služebním poměru se složení přísahy dle dosavadních předpisů považuje za složení služebního slibu podle zákona o služebním poměru. Termín zavrženíhodné jednání není nikde v dostupné literatuře ve vztahu ke služebnímu poměru definován. Samotné spáchání protiprávního jednání běžným občanem nemusí být ještě chápáno jako jednání zavrženíhodné, ale musí tak být chápáno stejné jednání u policisty, který je vázán služebním slibem a etickým kodexem Policie České republiky.

Městský soud v Praze ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť k výzvě soudu podle § 51 odst. 1 soudního řádu správního se ani žalobce, a ani žalovaný nevyjádřili.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Městský soud v Praze posoudil napadené rozhodnutí podle § 75 soudního řádu správního, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, jakož i řízení, které mu předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Z usnesení Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 ze dne 19. 9. 2010, sp. zn. O SV 30/2010, soud ověřil, že podle § 160 odst. 1, 5 trestního řádu bylo zahájeno trestní stíhání proti 1) nrap.. M.S. a prap. J.Ch. pro spáchání trestných činů zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku a podvodu podle § 209 odst. 1 trestního zákoníku ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku v jednočinném souběhu spáchaného formou spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku; 2) nrap. M.S. pro spáchání trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku.

Z usnesení Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 ze dne 29. 9. 2010, sp. zn. O SV 30/2010, soud ověřil, že podle § 160 odst. 1 trestního řádu bylo zahájeno trestní stíhání proti a) nrap.. M.S. a b) prap. J.Ch. pro spáchání trestných činů zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku a podvodu podle § 209 odst. 1 trestního zákoníku v jednočinném souběhu spáchaného formou spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku.

Podle § 17 odst. 3 zákona o služebním poměru služební poměr vzniká dnem, který je stanoven v rozhodnutí o přijetí do služebního poměru. V den nástupu k výkonu služby skládá příslušník služební slib, který zní: "Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby budu nestranný a budu důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy svých nadřízených a nikdy nezneužiji svého služebního postavení. Budu se vždy a všude chovat tak, abych svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Služební povinnosti budu plnit řádně a svědomitě a nebudu váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit i vlastní život." Služební slib se považuje za složený, jestliže jeho text stvrdí příslušník svým podpisem. V případě, že se příslušník ke složení slibu nedostaví nebo odmítne složit služební slib anebo jej složí s výhradami, služební poměr mu nevznikne.

Podle § 221 zákona o služebním poměru složení služební přísahy podle dosavadních právních předpisů se považuje za složení služebního slibu podle tohoto zákona.

Podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru příslušník musí být propuštěn, jestliže porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru,

Podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 8. října 2014, sp. zn. 8 Tdo 1233/2014, řízení o propuštění ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru není řízením, které má trestněprávní povahu. Proto rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru podle citovaného ustanovení není rozhodnutím, které zakládá použití zásady *ne bis in idem* ve smyslu § 11 odst. 1 písm. j) tr. řádu.

Zákon o služebním poměru upravuje poměry fyzických osob, které v bezpečnostním sboru vykonávají službu, jejich odměňování, řízení ve věcech služebního poměru a organizační věci služby (§ 1 odst. 1). Z ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, podle kterého platí, že příslušník musí být propuštěn, jestliže porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru, vyplývá, že ukončit služební poměr příslušníka jeho propuštěním lze za jednání, které má znaky trestného činu.

Rozhodnutí o propuštění musí tedy předcházet závěr služebního funkcionáře, že se nejedná pouze o kázeňský přestupek (resp. přestupek podle jiného zákona), o kterém má pravomoc rozhodnout sám v kázeňském řízení, ale zřejmě o trestný čin, o kterém již oprávněn rozhodnout není. Jedná se tak o personální rozhodnutí příslušného služebního funkcionáře srovnatelné spíše s okamžitým zrušením pracovního poměru zaměstnavatelem podle ustanovení § 55 odstavec 1 písm. b) zákoníku práce. Ustanovení § 42 odstavec 1 písm. d) zákona o služebním poměru dopadá jen na vymezenou část okruhu rozhodování služebních funkcionářů (*lex specialis*), celý okruh je pak stanoven v ustanovení § 180 odst. 5 zákona o služebním poměru (*lex generalis*), tj. řízení o propuštění ze služebního poměru podle ustanovení § 42 odstavec 1 písm. d) zákona o služebním poměru je zvláštním typem řízení, které je upraveno v ustanoveních § 183 – 185 citovaného zákona.

V případě užití ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru lze pouze vyhodnocovat, zda došlo k jednání, které má znaky trestného činu, přičemž vůči konkrétní osobě nesmí být vyvozovány jakékoli následky trestní odpovědnosti. Samotná existence pravomocného rozhodnutí trestního soudu tak není předpokladem aplikace ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, neboť pachatel trestného činu nemusí být odsouzen. Z uvedeného plyne, že v případě, kdy došlo k zastavení trestního stíhání žalobce, tzn., nedošlo k jeho odsouzení, užití ustanovení § 42 odstavec 1 písm. d) zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů nelze vyloučit, neboť citované ustanovení nerozhoduje o vině a trestu za trestné činy. Pokud by tomu tak bylo a rozhodovalo se podle citovaného ustanovení o vině a trestu, pak by takové jednání bylo v rozporu s čl. 40 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Žalovaný správní orgán v inkriminované věci pouze vyhodnocoval, zda došlo k jednání žalobce, které má znaky trestního činu, nelze proto dospět k závěru, že by došlo k porušení základního práva žalobce ve smyslu § 40 odst. 1 Listiny základních práv a svobod tím, že by služební funkcionář rozhodoval o jeho vině a trestu a nevyčkal výsledku rozhodnutí o tom, zda byl spáchán trestný čin.

Pojem „zavrženíhodné jednání“ byl žalovaným v napadeném rozhodnutí náležitě a dostatečně vypořádán. V případech, kdy jednání policisty, od kterého stát a veřejnost očekává, že nebude sám porušovat zákon a dopouštět se protiprávního jednání, ale naopak bude dodržovat morální a etické normy společnosti, dosáhne takového stupně, kdy lze již hovořit o protiprávním jednání úmyslném, pak lze takové jednání klasifikovat jako zavrženíhodné, neboť takové jednání nemůže mít důvěru veřejnosti a nenaplnuje tak nadále morální požadavky kladené na osobu policisty. Jednání žalobce bylo v rozhodnutí služebního funkcionáře a žalovaného Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy dostatečně podrobně popsáno a vypořádáno, závěr, že se jedná o zavrženíhodné jednání, byl dostatečně vypořádán v rámci hodnocení celkového jednání žalobce, což je první podmínkou rozhodnutí o jeho propuštění podle ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru.

Pokud jde o znaky trestného činu, Městský soud v Praze zdůrazňuje, že trestným činem je podle ustanovení § 13 odst. 1 trestního zákoníku protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v zákoně. Pojmovými znaky trestného činu pak jsou znaky skutkové podstaty trestného činu (protiprávnost, objekt, objektivní stránka, subjekt a subjektivní stránka), stanovený věk (dovršení patnáctého roku věku pachatele) a přičetnost. Zákonným znakem trestného činu není společenská škodlivost, která má význam pouze jako jedno z hledisek pro uplatňování zásady subsidiarity trestní represe ve smyslu ustanovení § 12 odst. 2 trestního zákoníku. To, že čin není trestným z důvodu nedostatečné společenské škodlivosti případu, lze vztáhnout na skutek, který z hlediska spodní hranice trestnosti neodpovídá běžně se vyskytujícím trestným činům dané skutkové podstaty. Jednání žalobce v inkriminované věci, spočívající v tom, že v úmyslu opatřit sobě neoprávněný prospěch překročil pravomoc a sebe obohatil tím, že někoho uvedl v omyl a způsobil tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou, nelze jej považovat za čin postrádající společenskou škodlivost.

Nelze mít pochyb o tom, že žalobce byl přičetný a dosáhl stanoveného věku. Jednání žalobce, který vědomě opatroval sobě neoprávněný prospěch překročením pravomoci úřední osoby, může nést znaky trestného činu zneužívání pravomoci úřední osoby podle ustanovení § 329 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku a trestného činu podvodu ustanovení § 209 odst. 1 trestního zákoníku.

Subjektivní stránka obou trestných činů je charakterizovaná zaviněním ve formě úmyslu přímého. Objektem, za který je považován právní statek, tj. chráněný zájem, proti kterému konkrétní trestný čin směřuje, je v případě trestného činu podle ustanovení § 329 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 209 odst. 1 trestního zákoníku zájem společnosti na řádném výkonu veřejné správy prostřednictvím úředních osob. Co se týká subjektu, v případě ustanovení § 329 trestního zákoníku se může dopustit takového trestného činu pouze úřední osoba, tj. pouze osoba v určitém postavení.

Postavení úřední osoby – policisty je upraveno v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně v ustanovení § 10 odst. 1, 2 a v ustanovení § 12 odst. 1. Policistovi jako úřední osobě je nutno poskytnout ochranu v případě, že jím provedený zákrok v době mimo službu byl v souladu s uvedenými ustanoveními zákona o policii, tj. aby tento zákrok mohl být považován za služební zákrok. Uvedená podmínka však v případě jednání žalobce nemůže být splněna, neboť jeho jednání spočívalo

právě ve zneužití pravomoci úřední osoby, pro které je typické, že pachatel vědomě jedná v rozporu s právní normou a tedy ji porušuje. V takovém případě pak žalobce jako úřední osoba podléhá zvýšené odpovědnosti namísto zvýšené ochraně úřední osoby.

V případě žalobce byly tedy splněny podmínky stanovené v zákoně o policii a byl v postavení úřední osoby, neboť porušení citovaných ustanovení trestního zákoníku se dopouštěl během výkonu služby ve služebním obvodu Obvodního ředitelství Policie Praha III společně služebním vozem zn. Škoda Octavia, v stříbrném barevném provedení PČR, rz. X., resp., rz. X., v Praze 9 – Černý Most, ul. Chlumecká, protože úřední osobou byl (objekt). Jednání žalobce má znaky objektivní stránky trestného činu, jejímiž obligatorními znaky jsou jednání, následek a příčinný vztah mezi nimi. Jednáním ve smyslu trestního práva je projev vůle ve vnějším světě a v inkriminované věci spočívalo v konání žalobce v úmyslu opatřit sobě neoprávněný prospěch překročením pravomoci a sebe obohatit tím, že někoho uvedl v omyl a způsobil tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou. Následkem se rozumí porušení nebo ohrožení hodnot, které jsou objektem trestného činu, tj. žalobce vykonával výkon pravomoci odporující zákonu, což vedlo k porušení nebo ohrožení řádného výkonu veřejné správy. V případě ustanovení § 209 odst. 1 trestního zákoníku lze mít za to, že žalobce se obohacoval na úkor účastníků silničního provozu, které uváděl v omyl, což mělo za následek porušení řádného výkonu veřejné správy (objektivní stránka)

Podle názoru Městského soudu v Praze tak žalobcovo jednání vykazuje znaky uvedených trestných činů ve smyslu ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) služebního zákona. Učinit závěr o tom, zda jednání žalobce mělo a má znaky trestného činu, lze učinit bez toho, aby byla v trestním řízení zjištěna jeho vina (tímto závěrem není rozhodováno ani o vině, ani o trestu, o nichž je, jak již bylo uvedeno, rozhodováno až v rámci trestního řízení). Skutečnost, že žalobce v přípravném řízení opakovaně vypovídal a svoji vinu popřel, a to na rozdíl od spoluobviněného, který nevypovídal, v inkriminovaném řízení má indiferentní význam.

Pokud jde o dobrou pověst bezpečnostního sboru, je vhodné zmínit, že ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) služebního zákona je zákonodárce upraveno a stanoveno pro typové jednání, které má znaky trestného činu jak úmyslného, tak i nedbalostního, tj. jednání, naplňující znaky úmyslně spáchaného trestného činu, je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru vždy. V inkriminované věci jde o jednání, které uvedený znak naplňuje, protože k ohrožení dobré pověsti tak došlo bez ohledu na to, zda se jednalo o pouhé podezření a nikoliv v trestním řízení prokázané jednání, neboť byla zásadně snížena důvěra veřejnosti v oprávněný výkon činnosti policisty (třetí podmínka propuštění podle ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru).

Pokud žalobce namítal, že byl propuštěn pro porušení slibu, které nebylo ve správním ani trestním spise zdokumentováno, musel Městský soud v Praze tuto námitku odmítnout jako neodůvodněnou. Nelze odhlédnout v první řadě ke skutečnosti, že složení služebního slibu je podmínkou ke vzniku služebního poměru. Služební slib je proto možno považovat za jakousi zvláštní formou vyjádření základních služebních povinností policisty a každý příslušník Policie České republiky by služební povinnosti, vyjádřené ve služebním slibu, měl dodržovat nejen při výkonu služebních povinností, ale také v soukromém životě (čímž lze nepochybně rozumět i ve svém volném čase). Městský soud v Praze se nemohl přiklonit k názoru žalobce,

z něhož by vyplývalo, že zatímco při vzniku služebního poměru má obsah služebního slibu zásadní a nenahraditelnou funkci, bez níž by služební poměr ani nevznikl, v další činnosti policisty již jeho slib postrádá reálný obsah.

Žalobce zcela odhlíží od skutečnosti, že při složení služebního slibu se zavázal na svou čest a svědomí, že při výkonu služby bude nestranný a bude důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy svých nadřízených a nikdy nezneužije svého služebního postavení, bude se vždy a všude chovat tak, aby svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru a že služební povinnosti bude plnit řádně a svědomitě a nebude váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit i vlastní život. Žalobci a jeho spoluobviněnému bylo prokázáno, že během výkonu služby ve služebním obvodu Obvodního ředitelství Policie Praha III v několika shora uvedených případech zastavil společně služebním vozem zn. Škoda Octavia, v stříbrném barevném provedení PČR, rz. X., v Praze 9 – Černý Most, ul. Chlumecká, motorové vozidlo řízené soukromou osobou, kterou úmyslně uvedli v omyl tím, že bez jakéhokoli technického zařízení ji přesvědčili o skutečnosti, že se dopustila přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích z důvodu překročení nejvyšší povolené rychlosti o 40 km/hod. a hrozí jí pokuta ve výši 5.000 až 10.000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku, přičemž ji nepravdivě tvrdili, že jela rychlostí 92 km/hod., resp. 94 km/hod. a na místě jí uložili pokutu ve výši 500 Kč, resp. 2.000 Kč, resp. 4.000 Kč, resp. 4.000 Kč, která byla zaplacená na místě, avšak policisté jí nevystavili žádné pokutové bloky a ani nezaslali příslušnému úřadu oznámení o uložení blokové pokuty. Finanční hotovost si ponechali pro svoji potřebu. Žalobce se svým – výše popsaným - jednáním od plnění svých služebních povinností významným způsobem odchýlil, přestože si byl (či musel být) vědom toho, že porušuje služební přísahu a minimálně tak svým jednáním ohrožuje dobrou pověst bezpečnostního sboru.

Z rozhodnutí obou stupňů vyplývá, že příslušný služební funkcionář jednoznačně dbal výslovného znění ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru a na základě doložených zjištění posuzoval, zda jednáním žalobce došlo k porušení služebního slibu, zda šlo o jednání zavrženíhodné, které má znaky trestného činu, a zda současně bylo způsobitelným ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru. K porušení ustanovení § 180 odst. 5 zákona o služebním poměru nedošlo, neboť v provedené úvaze služebního funkcionáře není vysloven závěr, zda jednáním žalobce byl spáchán trestný čin a kdo za něj odpovídá. Služební funkcionář posuzoval toliko, zda jednání žalobce má znaky trestného činu, tj. typově (formálně) jde o jednání atakující objekt některého z trestných činů uvedených v trestním zákoně (např. ochrana života a zdraví osob), zda byla naplněna objektivní stránka takového jednání, tedy zda konání žalobce ohrožovalo chráněný objekt, zda tak byla i příčinná souvislost mezi jednáním a následkem, rovněž tak dospěl i k závěru stran subjektivní stránky – úmyslného zavinění žalobce, jako subjektu. V rozhodnutí není vysloveno, že žalobce spáchal trestný čin, ale toliko, že jednání žalobce má znaky trestného činu. Služební funkcionář se zabýval faktickým jednáním žalobce, a to z toho pohledu, zda má znaky trestného činu. Toto oprávnění služebního funkcionáře je nutno dovodit ze znění ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, ze kterého vyplývá, že důvodem pro propuštění ze služebního poměru je závěr o tom, že se příslušník bezpečnostního sboru dopustil takového jednání, které má znaky trestného činu. Toto ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) citovaného zákona přitom stojí vedle ustanovení, která jako důvod pro propuštění uvádějí odsouzení pro trestný čin (ustanovení § 42 odst. 1 písm. a) a b) zákona o služebním poměru). V těchto případech je služební funkcionář vázán rozhodnutím příslušného orgánu činného v trestním řízení o tom, zda byl spáchán trestný čin, o jaký trestný čin se jedná a kdo jej spáchal.

V těchto případech pak služební funkcionář samotné faktické jednání příslušníka neposuzuje, naopak musí vycházet z rozhodnutí příslušného orgánu činného v trestním řízení, jehož závěry o tom, že byl spáchán trestný čin a kdo jej spáchal, je vázán právě s ohledem na ustanovení § 180 odst. 5 zákona o služebním poměru. Pokud by bylo služebnímu funkcionáři v případech, kdy je důvod pro propuštění ze služebního poměru spatřován v ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) služebního zákona umožněno posoudit, zda určité jednání má znaky trestného činu, pak by toto ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) tohoto zákona zcela ztrácelo své opodstatnění.

Ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru ve srovnání s předně uvedenými písmeny a) až c) stanoví povinnost rozhodnout o propuštění dříve, než dojde k pravomocnému odsouzení, při splnění v něm vymezených podmínek a tedy řízení o propuštění příslušníka probíhá nezávisle, byť případně souběžně s trestním řízením. Tato dvě řízení nelze směřovat, předmět každého z nich je odlišný. Rozhodnutím o propuštění ze služebního poměru není konstatován závěr o spáchání trestného činu, jenž přísluší soudu v trestním řízení, ale je jím činěn závěr o tom, zda došlo konkrétním jednáním příslušníka k porušení služebního slibu, zda šlo o jednání zavrženíhodné, které má znaky trestného činu, a zda je toto jednání způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru.

Pokud žalobce namítal, že žalovaný nerespektoval ústavní princip presumpce neviny, neboť v době rozhodování nebylo o trestním stíhání pravomocně rozhodnuto, musel soud tuto námitku odmítnout jako neodvodněnou. Princip presumpce neviny podle čl. 40 odst. 1 Listiny základních práv a svobod se váže k rozhodování soudu o vině a trestu za trestný čin (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu, které se toutéž námitkou zabývaly, např. ze dne 3. září 2003, č. j. 5A 56/2002 - 31, podle něhož *„Byl-li žalobce propuštěn ze služebního poměru podle ustanovení § 106 odst. 1 písm. d) zákona ČNR č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, pro porušení služební přísahy nebo služební povinnosti zvláště závažným způsobem a za totéž jednání je proti němu vedeno trestní stíhání, nelze dospět k názoru, že propuštěním ze služebního poměru byla porušena presumpce neviny zaručená v čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.“*

Z všech výše uvedených důvodů se Městský soud v Praze ztotožnil se závěrem žalovaného správního orgánu, že v jednání žalobce lze spatřovat porušení služebního slibu zavrženíhodným jednáním, které je způsobilé ohrozit dobrou pověst policie. Zjišťování žalovaného, zda jednání žalobce má znaky trestného činu, z obsahu trestních spisů, není porušením procesních práva žalobce. Žalovaný správní orgán takto postupoval jednak ke zjištění skutečného stavu věci, jednak směrem k posouzení podmínek podle ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, tj. zda tu jsou znaky trestného činu nikoliv z důvodu, zda žalobce se dopustil trestné činnosti. Skutečnost, že skutkový stav, zjištěný v trestním řízení, není v rozporu se skutkovými zjištěními služebního funkcionáře a žalovaného Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy v inkriminované věci, nemá pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí podstatný význam. Je tomu tak proto, že k tomu, aby mohlo dojít k propuštění příslušníka bezpečnostních sborů ze služebního poměru, je třeba naplnění zákonných předpokladů pro toto propuštění. K naplnění těchto zákonných podmínek, stanovených v ustanovení § 42 odst. 1 zákona o služebním poměru došlo, neboť bylo nade vše pochybnosti prokázáno a osvědčeno, že žalobce porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a které je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru. Došlo tak k naplnění podmínek, které jsou uvedeny v

ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, žalovaný správní orgán tak správně postihnul žalovaného za spáchání tohoto správního deliktu propuštěním podle uvedeného právního ustanovení. Navíc je třeba mít na zřeteli, že uvedené ustanovení bylo zákonodárcem přijato z důvodu potřeby skončit služební poměr ještě před tím, než bude příslušník za takové jednání pravomocně odsouzen (viz důvodová zpráva k zákonu o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů). Uvedená okolnost tak svědčí právě důvodnosti zrychleného jednání služebního funkcionáře, neboť není na místě vyčkávat na odsouzení v trestním řízení soudním, ale v případě, kdy zde bude zjištěno a prokázáno jednání, naplňující požadované zákonné podmínky podle citovaného ustanovení, může legitimně dojít bez zbytečného odkladu k propuštění příslušníka bezpečnostních sborů, jehož režim se jeví srovnatelným právě s okamžitým zrušením pracovního poměru zaměstnavatelem podle ustanovení § 55 odst. 1 písm. b) zákoníku práce. Na taková, zákonem předpokládaná jednání policisty, se tak vztahuje režim přísnějšího postupu trvalého charakteru, než jaký je uplatňován v rámci institutu dočasného zproštění funkce, jehož případné aplikace se žalobce v podané žalobě domáhal a které má dočasnou povahu.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí správního orgánu v rozsahu žalobních bodů a ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že žalovaný správní orgán při svém rozhodování neporušil zákonem stanovené povinnosti a nevydal nezákonné rozhodnutí. Z těchto důvodů proto soud podané žalobě nevyhověl a podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního jí zamítl tak, jak je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud opřel o ustanovení § 60 odst. 1 soudního řádu správního a contrario, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému správnímu orgánu žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 9. února 2016

**JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu**